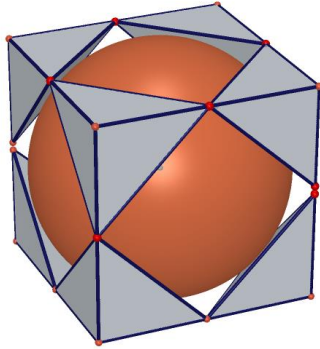


SOLUCIONS MAIG 2019

Problemes de Geometria (per a utilitzar programes de geometria: Cabri, Geogebra,...).
 Autor: Ricard Peiró i Estruch (IES "Abastos". València)

Maig 1-2:



Un petjapapers està fet amb un cub de vidre de costat 2 unitats truncat en huit cantonades tetraèdriques que es toquen en els punts mitjans de les arestes del cub. La resta del nucli interior del cub es descarta i és reemplaçat per una esfera. Les huit peces de les cantonades que estan ara són tangents a una esfera. Quin és el diàmetre de l'esfera?

Solució:

La diagonal del cub és:

$$D = \sqrt{2^2 + 2^2 + 2^2} = 2\sqrt{3}.$$

Hem de calcular l'altura h de la cantonada tetraèdrica sobre la base que és un triangle equilàter. El volum del tetraedre és:

$$V = \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} \cdot 1^2 \cdot 1 = \frac{1}{3} \cdot \frac{\sqrt{3}}{4} (\sqrt{2})^2 h.$$

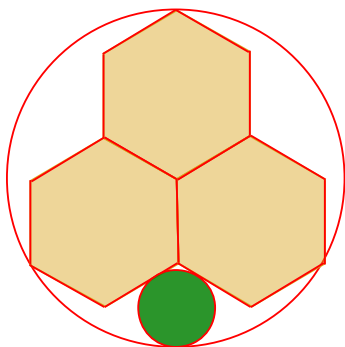
Resolent l'equació:

$$h = \frac{\sqrt{3}}{3}.$$

El diàmetre de l'esfera és:

$$d = D - 2h = 2\sqrt{3} - \frac{2}{3}\sqrt{3} = \frac{4}{3}\sqrt{3}.$$

Maig 3-4:



A l'interior d'una circumferència de radi R hi ha 3 hexàgons regulars iguals i una circumferència tangent a la circumferència de radi R i tangent al costat de dos hexàgons.

Determineu el radi de la circumferència ombrejada

Solució: Siga T el punt de tangència de les dues circumferències.

Siga O el centre de la circumferència exterior i $\overline{OC} = \overline{OT} = R$ el radi.

Siga $\overline{AB} = \overline{BO}$ costats del hexàgon regular.

$$\overline{AB} = \overline{BO} = \frac{1}{2}\overline{OC} = \frac{1}{2}R.$$

$$\overline{BT} = \frac{1}{2}R.$$

Siga J el centre de la circumferència xicoteta.

Siga $\overline{JT} = \overline{JK} = r$.

$$\angle JBK = 60^\circ.$$

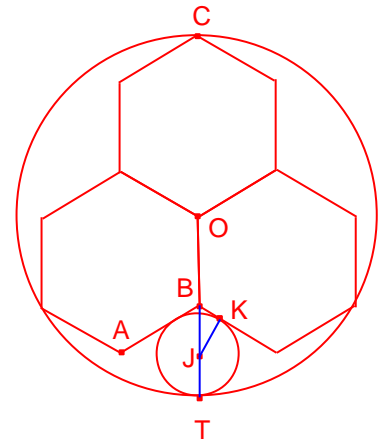
El triangle $\triangle BKJ$ és rectangle $30^\circ-60^\circ-90^\circ$.

$$\overline{BJ} = \frac{2\sqrt{3}}{3}r.$$

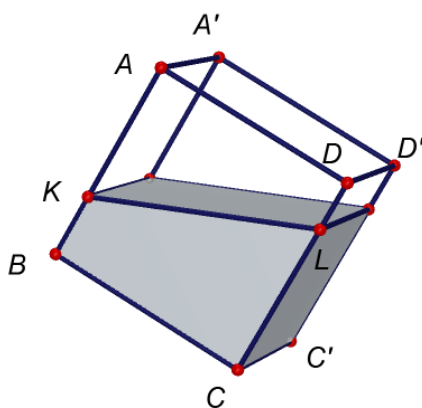
$$\overline{BT} = \left(1 + \frac{2\sqrt{3}}{3}\right)r.$$

Aleshores, $\left(1 + \frac{2\sqrt{3}}{3}\right)r = \frac{1}{2}R$. Resolent l'equació:

$$r = \frac{2\sqrt{3} - 3}{2}R.$$



Maig 5-12:



Un cub ABCDA'B'C'D' d'aresta 12 està ple de líquid les 5/8 parts. El cub s'ha decantat sobre una aresta CC'. El diagrama mostra l'envàs i el líquid en ell. Atés que el segment LC és el doble del segment KB. Trobar la longitud del segment LC.

Solució: Siguen $\overline{BK} = x$, $\overline{CL} = 2x$.

El volum del cub ABCDA'B'C'D' és:

$$V_{\text{cub}} = 12^3.$$

El volum que ocupa l'aigua és:

$$V_{\text{aigua}} = \frac{5}{8} V_{\text{cub}} = \frac{5}{8} 12^3 = 1080 .$$

$$V_{\text{aigua}} = S_{\text{BCLK}} \cdot \overline{CC'} .$$

$$V_{\text{aigua}} = \frac{2x + x}{2} 12 \cdot 12 = 216x .$$

Igualant els volums:

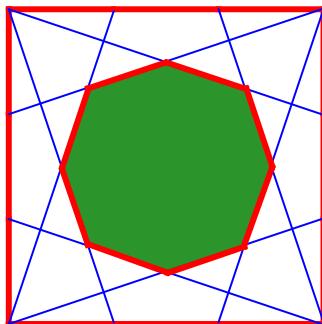
$$216x = 1080 .$$

Resolent l'equació:

$$x = 5 .$$

$$\overline{CL} = 2x = 10 .$$

Maig 6-13:



Els costats d'un quadrat s'han dividit en tres parts iguals i s'han unit amb els vèrtexs amb 8 segments formant a l'interior un octògon. Determinar la proporció entre les àrees del octògon i el quadrat.

Solució: Siga ABCD el quadrat exterior. Siga $JD_2KC_2LB_2MA_2$ l'octògon interior. Considerem el quadrat $A_1B_1C_1D_1$ format per la intersecció de les rectes:

AU i DW, AU i BS, BS i CQ, CQ i DW.

Considerem el quadrat $A'B'C'D'$

$$\left(\frac{\overline{A_1B_1}}{\overline{A'B'}} \right)^2 = \frac{S_{A_1B_1C_1D_1}}{S_{A'B'C'D'}} = \frac{4}{16} = \frac{1}{4} .$$

$$\frac{S_{ABCD}}{S_{A'B'C'D'}} = \frac{S_{A'B'C'D'} - 4S_{ADD'}}{16} = \frac{16 - 6}{16} = \frac{5}{8} .$$

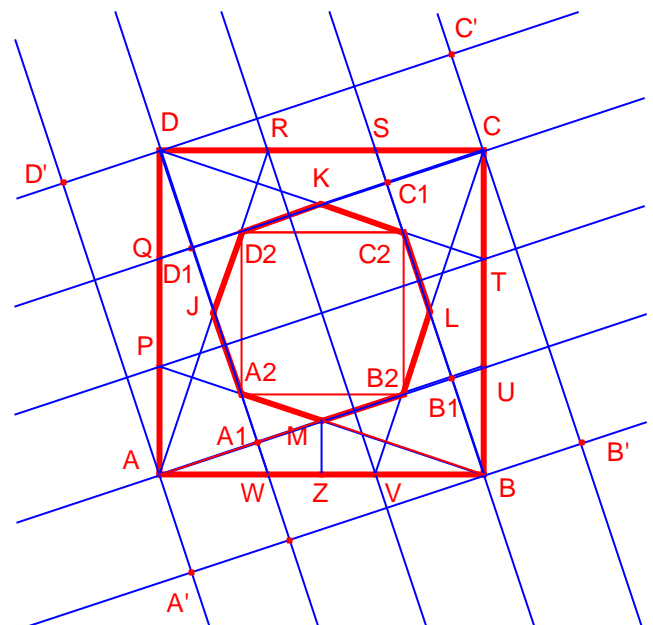
Aleshores:

$$\frac{S_{A_1B_1C_1D_1}}{S_{ABCD}} = \frac{2}{5} .$$

Notem que $\frac{\overline{AP}}{\overline{AB}} = \frac{1}{3}$.

Aleshores,

$$\frac{\overline{A_1A_2}}{\overline{A_1B_2}} = \frac{1}{3} .$$



A més, $\overline{A_1A_2} = \overline{B_1B_2}$.

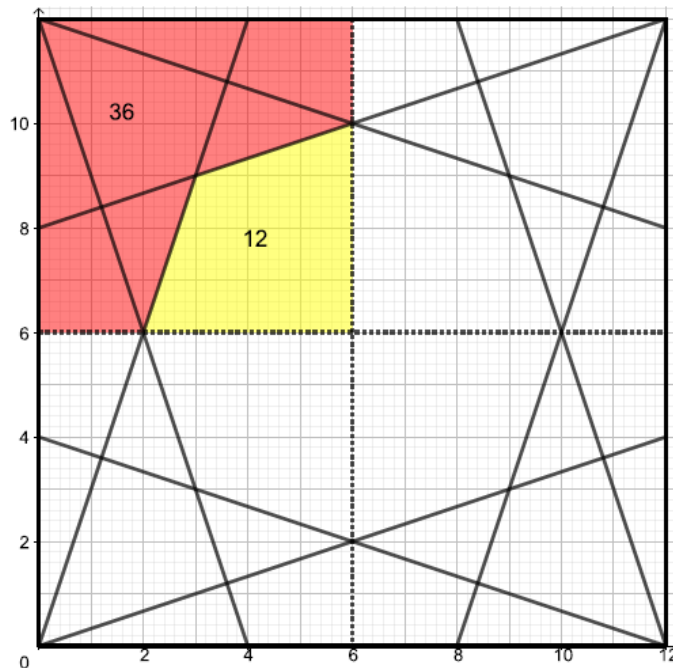
$$\frac{\overline{A_2B_2}^2}{\overline{AB}^2} = \frac{\left(\frac{3}{4}\overline{A_1B_1}\right)^2}{\left(\frac{3}{4}\overline{A'B'}\right)^2} = \frac{\overline{A_1B_1}^2}{\overline{A'B'}^2} = \frac{1}{4}.$$

$$S_{ABP} = \frac{1}{6}S_{ABCD}, \text{ aleshores, } S_{ZMB} = \frac{1}{4}S_{ABP} = \frac{1}{24}S_{ABCD} \cdot S_{ABM} = 2S_{ZMB} = \frac{1}{12}S_{ABCD}.$$

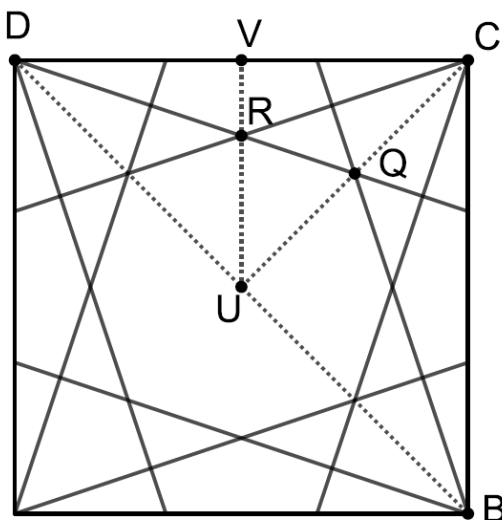
$$\frac{S_{A_2B_2M}}{S_{ABM}} = \left(\frac{\overline{A_2B_2}}{\overline{AB}}\right)^2 = \frac{1}{4}. \text{ Aleshores: } S_{A_2B_2M} = \frac{1}{4}S_{ABM} = \frac{1}{48}S_{ABCD}.$$

$$S_{\text{octògon}} = S_{A_2B_2C_2D_2} + 4 \cdot S_{A_2B_2M} = \frac{1}{4}S_{ABCD} + 4 \cdot \frac{1}{144}S_{ABCD} = \frac{1}{3}S_{ABCD}.$$

Solució gràfica de Nèstor Abad (@nabadvin)



Solució Ignacio Larrosa Cañestro (@ilarrosac)



Si $\mathcal{B}(A, B, \dots; p, q, \dots)$ es el baricentre de A, B, \dots amb pesos p, q, \dots . Tenim:

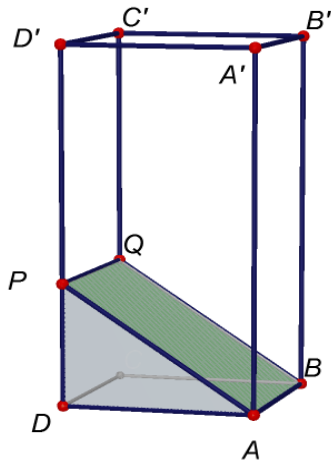
$$Q = \mathcal{B}(D, B, C; 1, 1, 2) = \mathcal{B}(U, C; 2, 2) \\ \Rightarrow UQ = \frac{1}{2}UC$$

$$R = \mathcal{B}(D, U, C; 1, 1, 1) = \mathcal{B}(U, V; 1, 2) \\ \Rightarrow UR = \frac{2}{3}UV$$

D'on:

$$A_{\Delta UQR} = \frac{1}{3}A_{\Delta UCV} \Rightarrow A_{\text{oct}} = \frac{1}{3}A_{\text{quad}}$$

Maig 7-8:



Siga el prisma recte regular quadrangular ABCDA'B'C'D' que $AB = 10$, $AA' = 20$. Siguen els punts P de l'aresta DD' i Q de l'aresta CC' que $DP = CQ = x$. El pla que passa per a, B, P i Q divideix el prisma en dos poliedres.

a) Determinar la funció proporció entre els volums del poliedre inferior i el superior.

b) Si la proporció dels volums és $1/2$, calcula el valor de x.

Solució:

a) El volum del prisma ABCDA'B'C'D' és:

$$V_{ABCD A'B'C'D'} = 10^2 \cdot 20 = 2000 .$$

ABCDPQ és un prisma triangular de base el triangle rectangle $\triangle ADP$. El volum del prisma ABCDPQ és:

$$V_{ABCDPQ} = \frac{1}{2} 10^2 \cdot x = 50x .$$

El volum del poliedre ABQPA'B'C'D' és:

$$V_{ABQPA'B'C'D'} = V_{ABCD A'B'C'D'} - V_{ABCDPQ} .$$

$$V_{ABQPA'B'C'D'} = 2000 - 50x .$$

La proporció entre els volums dels dos poliedres és:

$$P(x) = \frac{50x}{2000 - 50x} , x \in [0, 20] .$$

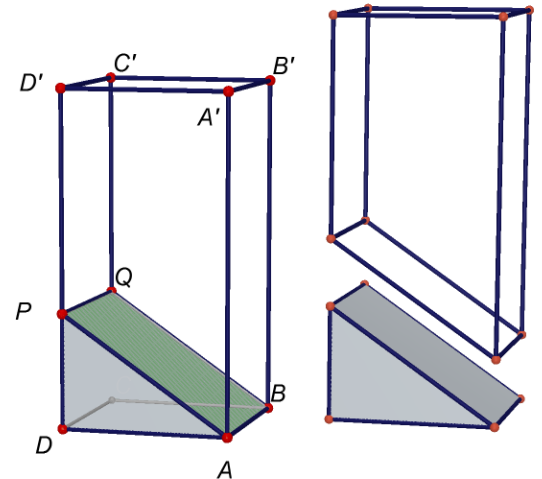
$$P(x) = \frac{x}{40 - x} .$$

$$P(x) = -1 + \frac{-40}{40 - x} .$$

La funció és una hipèrbola.

Per a construir la taula utilitzarem el menú TABLA de la calculadora:

$f(x) = \frac{x}{40-x}$	Rango tabla Inic.: 0 Final: 20 Paso : 2
-------------------------	--



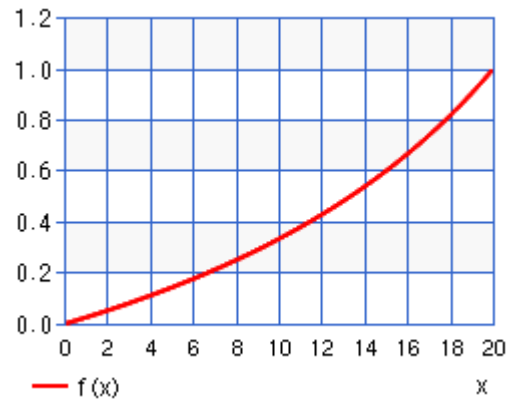
x	$f(x)$
1	0
2	0.0526
3	0.1111
4	0.1764

x	$f(x)$
5	0.25
6	0.3333
7	0.4285
8	0.5384

x	$f(x)$
9	0.6666
10	0.8181
11	1

$$P(2) = \frac{1}{19} \approx 0.0526 .$$

Per a representar la funció utilitzarem el codi QR de la calculadora:



b) Per a calcular el valor x tal que la proporció dels volums és $\frac{1}{2}$, resoldrem l'equació:

$$P(x) = \frac{1}{2}, \frac{x}{40-x} = \frac{1}{2} .$$

Per a resoldre l'equació utilitzarem la funció SOLVE de la calculadora:

$$\frac{x}{40-x} = \frac{1}{2}$$

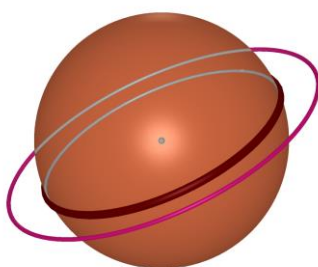
$$\frac{x}{40-x} = \frac{1}{2}$$

$$x = 13.33333333$$

$$L-R = 0$$

La proporció dels volums és $\frac{1}{2}$ quan $x = \frac{40}{3} \approx 13.33$.

Maig 9-10:



Imaginem una corda que envolta una esfera de la grandària de la Terra per l'equador

A.- Quan s'hauria d'allargar la corda per a arribar al fet que la distància entre la corda i la superfície de l'esfera siga d'1 metre.

B.- Quan augmentaria l'àrea del nou cercle.

C.- Si envoltarem l'esfera inicial amb una nova esfera a la distància d'1 metre, quan augmentaria el volum de l'esfera. Radi de la Terra 6370 km

Solució:

$$6370 \times 10^3 \rightarrow A$$

$$6370000$$

Calculem l'augment de la longitud:

$$2\pi \times (A+1) - 2\pi \times A$$

$$6.2831853$$

La corda augmenta aproximadament 6.28m.

Calculem l'augment de l'àrea del cercle:

$$\pi \times (A+1)^2 - \pi \times A^2$$

$$40023894$$

L'àrea augmenta aproximadament 40023894 cm², es dir, 4002 m².

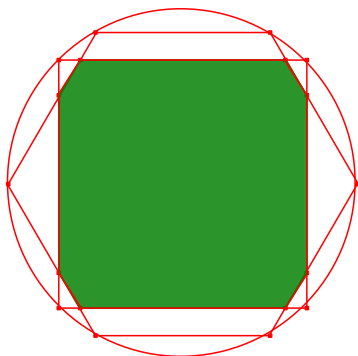
Calculem l'augment del volum. Volum de l'esfera $V = \frac{4}{3} \pi R^3$.

$$\frac{4}{3} \times \pi \times (A+1)^3 - \frac{4}{3} \times \pi \times A^3$$

$$5.0990445 \times 10^{14}$$

L'augment del volum és 5.1 · 10¹⁴ cm³, es dir, 5.1 · 10⁸ m³.

Maig 11-18:



En una circumferència de radi 6 hi ha inscrit un hexàgon regular i un quadrat. Un costat del quadrat és paral·lel a un costat de l'hexàgon regular.

Calcula l'àrea de la intersecció de l'hexàgon regular i el quadrat.

Solució: Siga ABCDEF l'hexàgon regular i $\overline{AB} = 6$. Siga KLMN el quadrat de costat $\overline{KL} = \overline{TU} = \overline{KN} = 6\sqrt{2}$.

$$\overline{AE} = 6\sqrt{3}.$$

$$\overline{EV} = \frac{\overline{AE} - \overline{KN}}{2} = 3\sqrt{3} - 3\sqrt{2}.$$

$$\frac{\overline{SV}}{\overline{EV}} = \frac{\sqrt{3}}{3}, \text{ aleshores, } \overline{SV} = \frac{\sqrt{3}}{3}(3\sqrt{3} - 3\sqrt{2}) = 3 - \sqrt{6}.$$

$$\overline{SR} = \overline{DE} + 2\overline{SV} = 6 + 2(3 - \sqrt{6}) = 12 - 2\sqrt{6}.$$

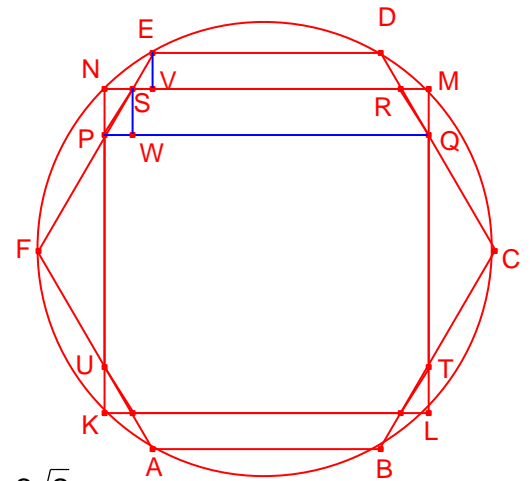
$$\overline{PW} = \frac{\overline{PQ} - \overline{SR}}{2} = \frac{6\sqrt{2} - 12 + 2\sqrt{6}}{2} = 3\sqrt{2} - 6 + \sqrt{6}.$$

$$\frac{\overline{SW}}{\overline{PW}} = \sqrt{3}, \text{ aleshores, } \overline{SW} = \sqrt{3}(3\sqrt{2} - 6 + \sqrt{6}) = 3\sqrt{6} - 6\sqrt{3} + 3\sqrt{2}$$

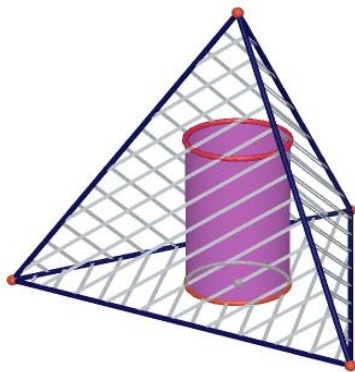
$$\overline{PT} = \overline{KN} - 2\overline{SW} = 6\sqrt{2} - 2(3\sqrt{6} - 6\sqrt{3} + 3\sqrt{2}) = -6\sqrt{6} + 12\sqrt{3}.$$

L'àrea de la intersecció del quadrat i l'hexàgon regular és igual al doble de l'àrea del trapezi PQRS més l'àrea del rectangle TUQP:

$$S_{\text{ombrejada}} = 2 \frac{6\sqrt{2} + 12 - 2\sqrt{6}}{2} (3\sqrt{6} - 6\sqrt{3} + 3\sqrt{2}) + 6\sqrt{2}(-6\sqrt{6} + 12\sqrt{3}) = 72\sqrt{2} + 72\sqrt{6} - 120\sqrt{3} \approx 70.3405$$



Maig 14-21:



En un tetraedre regular d'aresta 1 s'ha inscrit un cilindre que té una base en una cara i l'altra base és tangent a les altres cares.

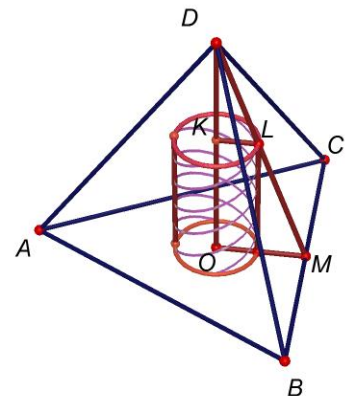
De tots els cilindres inscrits determinar les dimensions i el volum d'aquell que té volum màxim.

Solució: Siga el tetraedre regular ABCD d'aresta 1. Siga O el centre de la cara ABC. Siga M el punt mitjà de l'aresta \overline{BC} . Siga K el centre de la base superior del cilindre. Siga L el punt de tangència del cilindre i la cara BCD. Siga $\overline{KL} = R$ el radi del cilindre i $OK = h$ l'altura del cilindre. L pertany al segment \overline{DM} .

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle BMD$:

$$\overline{DM} = \frac{\sqrt{3}}{2}.$$

Aplicant la propietat del baricentre al punt O: $\overline{OM} = \frac{1}{3}\overline{DM} = \frac{\sqrt{3}}{6}$.



Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\hat{D}OM$: $\overline{OD} = \frac{\sqrt{6}}{3}$.

Els triangles rectangles $\hat{D}OM$, $\hat{D}KL$ són semblants. Aplicant el teorema de Tales:

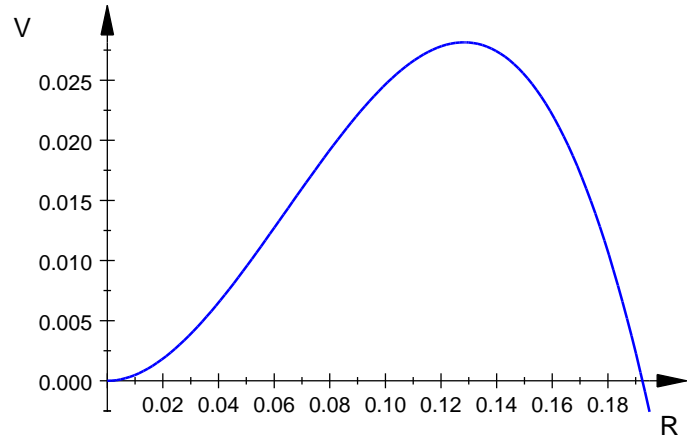
$$\frac{\frac{\sqrt{6}}{3} - h}{\frac{\sqrt{6}}{3}} = \frac{R}{\frac{\sqrt{3}}{6}}. \text{ Simplificant: } h = \frac{\sqrt{6}}{3} - 2\sqrt{2} \cdot R. \text{ El volum del cilindre és:}$$

$$V = \pi R^2 h = \pi \left(\frac{\sqrt{6}}{3} R^2 - 2\sqrt{2} R^3 \right).$$

Derivant la funció respecte de R:

$$V' = \pi R^2 h = \pi \left(\frac{2\sqrt{6}}{3} R - 6\sqrt{2} R^2 \right).$$

$$V' = 0. \text{ Resolent l'equació: } R = \frac{\sqrt{3}}{9}.$$



En aquest cas l'altura del cilindre és $h = \frac{\sqrt{6}}{9}$.

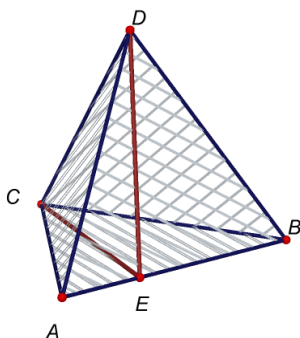
Calculant la segona derivada:

$$V'' = \pi R^2 h = \pi \left(\frac{2\sqrt{6}}{3} - 12\sqrt{2} R^2 \right). \quad V'' \left(\frac{\sqrt{3}}{9} \right) = \pi R^2 h = \pi \left(\frac{-2\sqrt{6}}{3} \right) < 0.$$

Aleshores, en $R = \frac{\sqrt{3}}{9}$ s'aconsegueix el màxim del volum.

$$\text{El volum màxim és: } V \left(\frac{\sqrt{3}}{9} \right) = \pi \frac{\sqrt{6}}{243}.$$

Maig 15-16:



Considerem el tetraedre regular ABCD. Siga E un punt de l'aresta AB. Determinar el màxim de l'angle $\angle CED$ quan E recorre l'aresta AB

Solució: Es té $\overline{AC} = \overline{AD}$, $\angle CAE = \angle DAE = 60^\circ$. Els triangles $\triangle CAE$, $\triangle DAC$ són iguals.

Aleshores, $\overline{CE} = \overline{DE}$. El triangle $\triangle CED$ és isòsceles. El major angle $\angle CED$ s'aconsegueix en el menor valor per als costats CE i ED. És a dir, en la mínima distància de D a l'aresta \overline{AB} es dir, quan E és el punt mitjà.

L'angle màxim és igual a l'angle dièdric del tetraedre regular. En aquest cas $\overline{CE} = \overline{DE} = \frac{\sqrt{3}}{2}$. Calculem l'angle dièdric. Siga $\alpha = \angle CED$. Aplicant el teorema del

cosinus al triangle $\triangle CED$:

$$\cos \alpha = \frac{1^2 - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2}{-2\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)} = \frac{1}{3}. \quad \alpha = \arccos \frac{1}{3}.$$

Solució 2:

$\overline{AC} = \overline{AD}$, $\angle CAE = \angle DAE = 60^\circ$. Els triangles $\triangle CAE$, $\triangle DAC$ són iguals. Aleshores, $\overline{CE} = \overline{DE}$. Siga $\overline{AE} = x$. Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle AED$:

$$\overline{DE}^2 = 1^2 + x^2 - 2 \cdot 1 \cdot x \cdot \cos 60^\circ = x^2 - x + 1.$$

Si $\alpha = \angle CED$. Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle CED$:

$$\cos \alpha = \frac{2x^2 - 2x + 1}{2(x^2 - x + 1)}.$$

Com la funció $f(x) = \cos x$ es decreixent en $[0, \pi]$. El valor màxim de l'angle s'aconsegueix

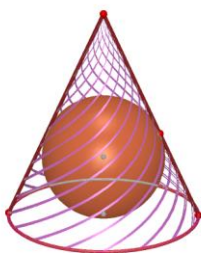
en el valor mínim de la funció $g(x) = \frac{2x^2 - 2x + 1}{2(x^2 - x + 1)}$.

$$g'(x) = \frac{2x - 1}{2(x^2 - x + 1)^2}. \quad g'(x) = 0, \text{ quan } x = \frac{1}{2}.$$

$g''\left(\frac{1}{2}\right) > 0$. Aleshores, $x = \frac{1}{2}$ es un mínim de la funció $g(x)$ i, per tant, el valor on

s'aconsegueix el màxim de l'angle. $\cos \alpha = \frac{1}{3}$. $\alpha = \arccos \frac{1}{3}$.

Maig 17:



En un con recte, l'angle entre l'altura i la generatriu és α . Calcular la raó entre els volums de l'esfera inscrita i el con

Solució: Siga el con recte de diàmetre de la base $\overline{AB} = 2R$ i altura $\overline{AH} = h$.

Siga $\alpha = \angle HSB$ l'angle que forma l'altura i la generatriu.

Siga l'esfera inscrita en el con de centre O i radi $\overline{OT} = \overline{OH} = r$.

Aplicant raons trigonomètriques al triangle rectangle $\triangle SHB$:

$$R = h \cdot \operatorname{tg} \alpha .$$

Aplicant raons trigonomètriques al triangle rectangle $\triangle STO$:

$$\frac{r}{h-r} = \sin \alpha .$$

$$r = \frac{\sin \alpha}{1 + \sin \alpha} h .$$

El volum de l'esfera és:

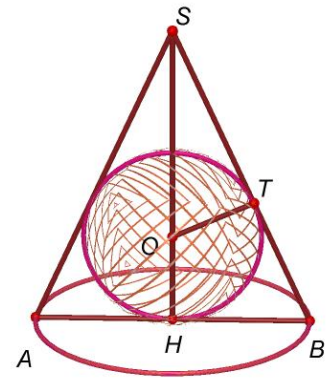
$$V_e = \frac{4}{3} \pi \left(\frac{\sin \alpha}{1 + \sin \alpha} \right)^3 h^3 .$$

El volum del con és:

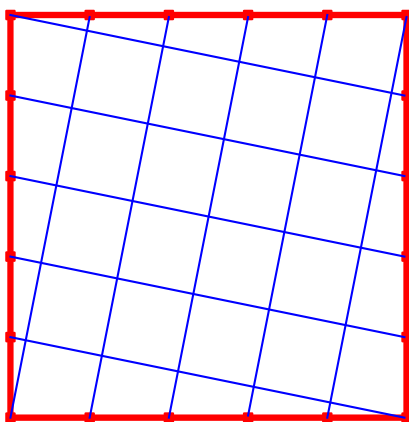
$$V_c = \frac{1}{3} \pi (h \cdot \operatorname{tg} \alpha)^2 h .$$

La proporció entre els dos volums és:

$$\frac{V_e}{V_c} = \frac{\frac{4}{3} \pi \left(\frac{\sin \alpha}{1 + \sin \alpha} \right)^3 h^3}{\frac{1}{3} \pi (h \cdot \operatorname{tg} \alpha)^2 h} = \frac{4 \sin \alpha \cdot \cos^2 \alpha}{(1 + \sin \alpha)^3} .$$

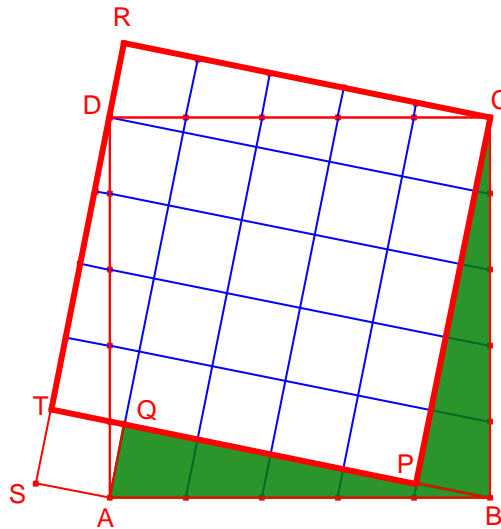


Maig 19-26:



Cada costat d'un quadrat es divideix en n parts iguals. Els punts de costats oposats estan connectats d'una manera desplaçada com a mostra la figura (en la figura es representa el cas n = 5). Demostrar que és possible obtindre n^2+1 quadrats iguals.

Solució:



Siga el quadrat inicial ABCD.

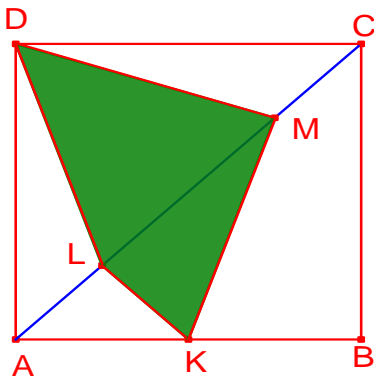
El triangle rectangle $\triangle BCP$ el girem 270° amb centre C, donant lloc al triangle $\triangle DCR$.

El triangle rectangle $\triangle ABQ$ el girem 90° amb centre A, donant lloc al triangle $\triangle ADS$.

L'àrea del quadrat ABCD és igual l'àrea del quadrat PCRT més l'àrea del quadrat AQTS.

L'àrea del quadrat PCRT més l'àrea del quadrat AQTS és $n^2 + 1$.

Maig 20-27:



Siga ABCD un quadrat de diagonals $AC = BD = 68$. Els punts L i M en la diagonal AC són tals que $AL = MC = 17$, i K és el punt mitjà d'AB. Calcular la proporció entre les àrees del quadrilàter KLDM i el quadrat ABCD

Solució: Siga P el punt mitjà de la diagonal \overline{AC} (mirar figura de baix).

$$\overline{LM} = 34.$$

$$\overline{AL} : \overline{AC} = 1 : 4.$$

Aplicant el teorema invers de Tales:

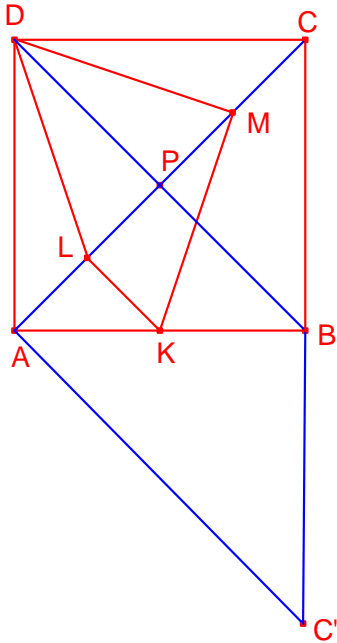
$$\overline{KL} \text{ és paral·lela a } \overline{BP} \text{ i } \overline{LK} = \frac{1}{2}\overline{BP} = \frac{1}{2}34 = 17.$$

$$S_{KLDM} = S_{LMD} + S_{LMK} = \frac{1}{2}\overline{LM} \cdot \overline{DP} + \frac{1}{2}\overline{LM} \cdot \overline{LK} = \frac{1}{2}34 \cdot 34 + \frac{1}{2}34 \cdot 17 = 867.$$

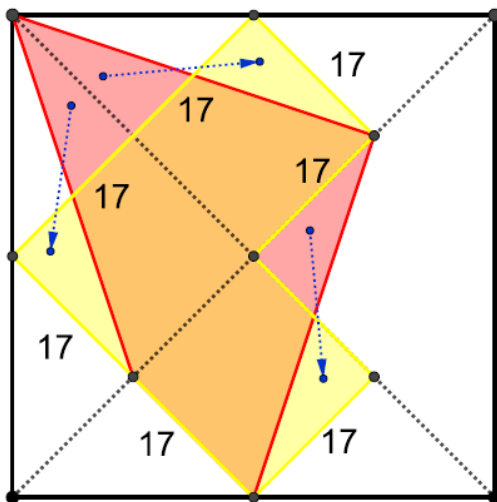
Siga C' el simètric de C respecte de B.

$$S_{ABCD} = S_{CAC'} = \frac{1}{2} 68^2 = 2312 .$$

$$\frac{S_{KLDM}}{S_{aBCD}} = \frac{867}{2312} = \frac{3}{8} .$$



Solució Ignacio Larrosa Cañestro (@ilarrosac):



Tindrem:

$$\begin{aligned} A_{\text{roja}} = A_{\text{grog}} &= \frac{1}{2} \cdot 34 \cdot (34 + 17) \\ &= 3 \cdot 17^2 = 867 \end{aligned}$$

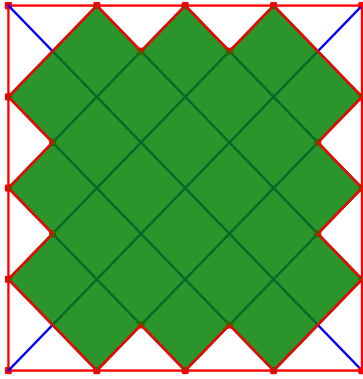
En el quadrat inicial de diagonal 68, tenim:

$$A = 4 \cdot \frac{\frac{68}{2} \cdot \frac{68}{2}}{2} = 2312$$

Per tant:

$$\frac{A_{\text{roja}}}{A} = \frac{867}{2312} = \frac{3}{8}$$

Maig 22-23:



Els costats d'un quadrat es divideixen en n parts iguals (en la figura $n = 4$). Els punts s'uneixen de la forma indicada, per a formar diversos quadrats més xicotets (24 en l'exemple de la figura) i alguns triangles. Quants quadrats es formen si $n = 100$?

Solució: Suposem que el costat del quadrat xicotet de la figura és 1.

Cadascuna de les diagonals del quadrat mesura $\sqrt{2}$.

El costat del quadrat exterior mesura:

$$n\sqrt{2}.$$

L'àrea del quadrat exterior és:

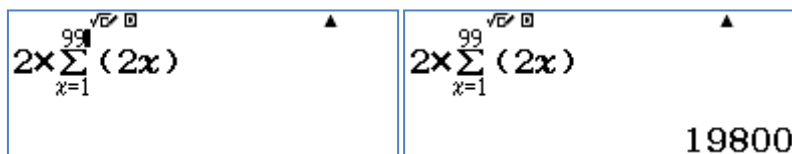
$$S_q = (n\sqrt{2})^2 = 2n^2.$$

En la figura hi ha $4n$ triangles. Dos triangles formen un quadrat de costat 1. L'àrea de la figura ombrejada és:

$$S_o = S_q - 2n = 2n^2 - 2n.$$

Aleshores, en la figura ombrejada hi ha un total de $2n^2 - 2n$ quadrats. Si $n = 100$, el total de quadrats és 19800.

Solució 2: El total de quadrats és: $2 \sum_{x=1}^{n-1} 2x$, ja que per baix (dalt) d'una diagonal hi ha $2x$ quadrats. Amb la calculadora Classwiz:



Solució Ignacio Larrosa Cañestro (@ilarrosac):

Si els costats del quadrat inicial es divideixen en n parts iguals, el nombre de quadrats que es generen entre la mitat de les dues diagonals i un costat del quadrat inicial és:

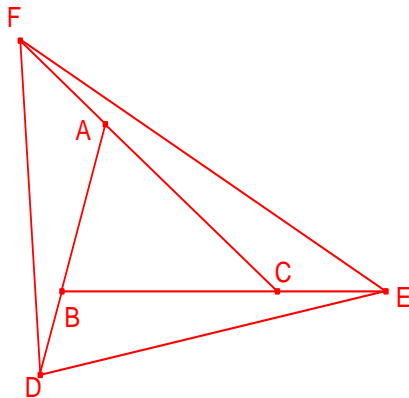
$$1 + 2 + 3 + \dots + (n - 2) + (n - 1) = \frac{n \cdot (n - 1)}{2}$$

Per tant el nombre de quadrats que es generen és:

$$C(n) = 4 \cdot \frac{n \cdot (n - 1)}{2} = 2n \cdot (n - 1)$$

En particular, per a $n = 100 \Rightarrow C(100) = 19800$.

Maig 24-25:



Els costats del triangle $\triangle ABC$ s'han prolongat com a mostra la figura de manera que $BD = \frac{1}{2} AB$, $CE = \frac{1}{2} BC$ i $AF = \frac{1}{2} CA$. Determina la proporció entre les àrees del triangle $\triangle DEF$ i del triangle $\triangle ABC$.

Solució: Siga $S = S_{ABC}$.

Quan dos triangles tenen la mateixa altura tenen les àrees proporcionals a les bases.

$$S_{BDC} = \frac{1}{2} S_{ABC} = \frac{1}{2} S.$$

$$S_{ECD} = \frac{1}{2} S_{BDC} = \frac{1}{4} S.$$

$$S_{ECA} = \frac{1}{2} S_{ABC} = \frac{1}{2} S.$$

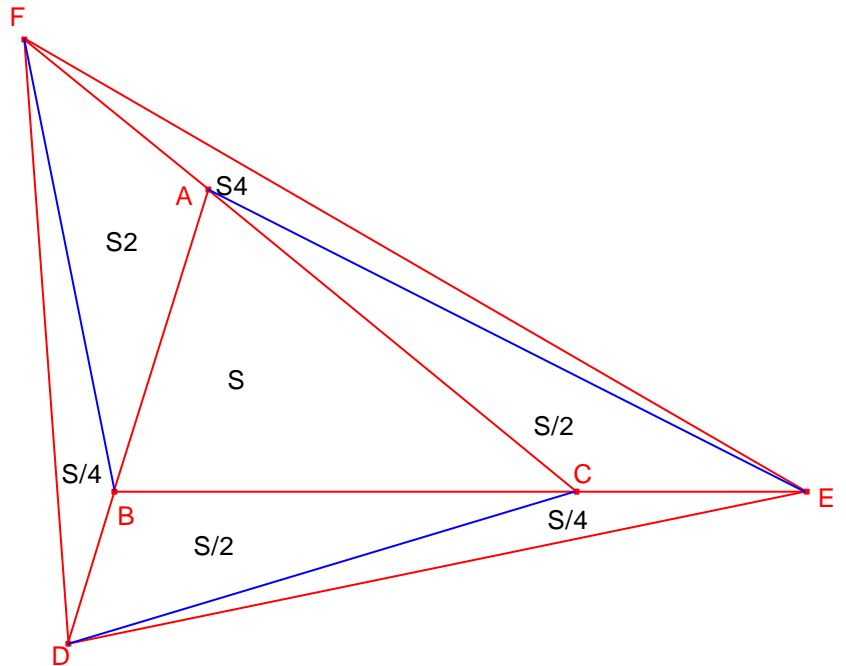
$$S_{EAF} = \frac{1}{2} S_{ECA} = \frac{1}{4} S.$$

$$S_{FAB} = \frac{1}{2} S_{ABC} = \frac{1}{2} S.$$

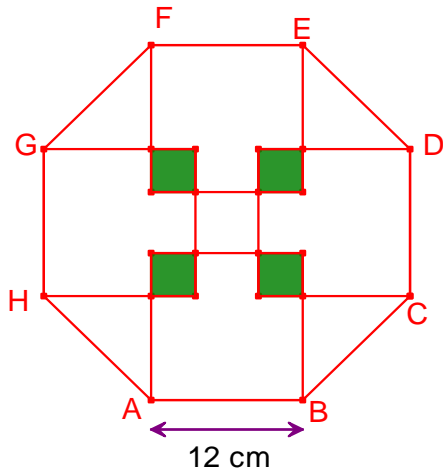
$$S_{FBD} = \frac{1}{2} S_{FAB} = \frac{1}{4} S.$$

$$S_{DEF} = S + 3 \left(\frac{1}{2} S + \frac{1}{4} S \right) = \frac{13}{4} S.$$

$$\frac{S_{DEF}}{S_{ABC}} = \frac{13}{4}.$$



Maig 28-29:



Donat el octògon regular ABCDEFGH de costat $AB = 12$ cm, es dibuixen 4 quadrats sobre els costats AB, CD, EF, GH. Calcula l'àrea de la zona ombrejada (veure figura).

Solució:

L'àrea ombrejada és igual a quatre vegades l'àrea del quadrat *KLMN.

$$\overline{AN} = \overline{AB} = 12.$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle isòsceles

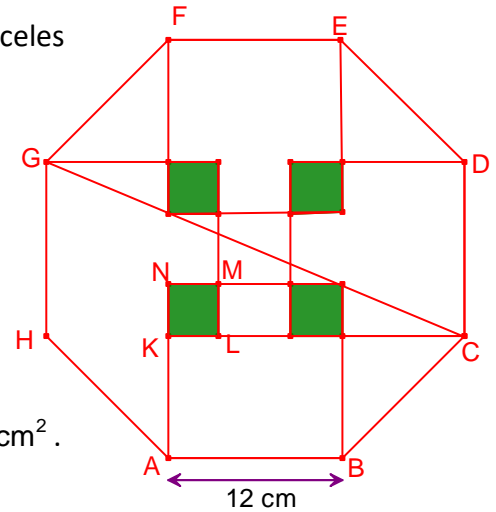
$\triangle AKH$:

$$\overline{AK} = \frac{\sqrt{2}}{2} \overline{AB} = 6\sqrt{2}.$$

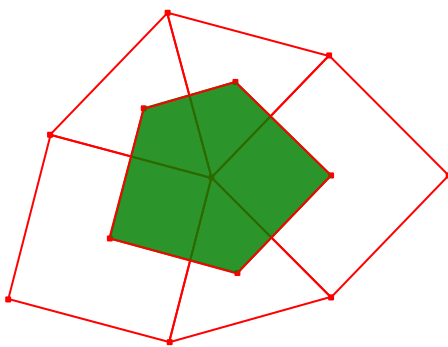
$$\overline{KN} = \overline{AN} - \overline{AK} = 12 - 6\sqrt{2}.$$

L'àrea de la zona ombrejada és:

$$S_{\text{ombrejada}} = 4 \cdot \overline{KN}^2 = 4(12 - 6\sqrt{2})^2 = 864 - 576\sqrt{2} \approx 49.41 \text{ cm}^2.$$



Maig 30-31:



En la figura, estan dibuixats dos quadrats i 3 triangles equilàters de costats c . Amb els seus centres s'ha dibuixat un pentàgon. Determina l'àrea, el perímetre i els angles del pentàgon.

Solució: Sigui ABCDE el pentàgon. \overline{AE} és la mediatriu del costat \overline{OP} . \overline{DE} és la mediatriu del costat \overline{OQ} .

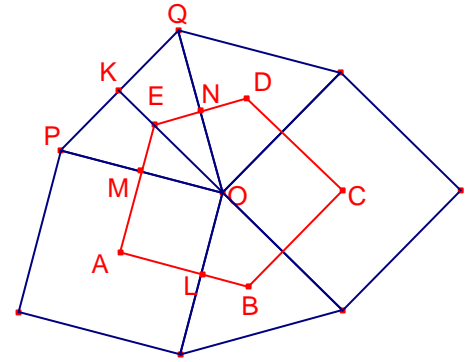
$$\overline{OM} = \overline{AM} = \overline{AL} = \frac{c}{2}.$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OKP$:

$$\overline{OK} = \frac{\sqrt{3}}{2}c.$$

Aplicant la propietat del baricentre al triangle equilàter $\triangle OPQ$:

$$\overline{KE} = \overline{ME} = \overline{EN} = \frac{1}{3}\overline{OK} = \frac{\sqrt{3}}{6}c.$$



a)

El perímetre del polígon ABCDE és:

$$P_{ABCDE} = 4 \cdot \overline{AL} + 6 \cdot \overline{ME} = (2 + \sqrt{3})c.$$

b)

L'àrea del quadrilàter OMEN és:

$$S_{OMEN} = \frac{1}{3}S_{OPQ} = \frac{1}{3} \frac{\sqrt{3}}{4}c^2.$$

L'àrea del polígon ABCDE és:

$$P_{ABCDE} = 2 \cdot S_{ALOM} + 3 \cdot S_{OMEN} = 2 \cdot \frac{1}{4}c^2 + 3 \left(\frac{1}{3} \frac{\sqrt{3}}{4}c^2 \right) = \left(\frac{2 + \sqrt{3}}{4} \right)c^2.$$

c) Es té

$$\angle OME = \angle ONE = 90^\circ, \angle NOM = 60^\circ.$$

$$\angle MEN = 360^\circ - (2 \cdot \angle OME + \angle NOM) = 120^\circ.$$

Els angles del polígon ABCDE són:

$$A = C = 90^\circ, B = D = E = 120^\circ.$$